

HUNTONIT AS

Postboks 21
4701 VENNESLA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ildikó Nordensvan, 37 01 75 51

Revisjonsrapport - Flerdagstilsyn ved Huntonit AS

Kontrollnummer: 2022.003.R.SFAG

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Knut Nilsen
Oddbjørn Kylland

Fra Statsforvalteren i Agder :

Ildikó Nordensvan
Bjørn Stokke

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen ved Huntonit AS mellom 27. april – 29. april 2022. Sluttmøtet ble gjennomført den 10 mai 2022. Rapporten er å anse som endelig fordi vi ikke har fått tilbakemelding om faktiske feil etter sluttmøtet.

Statsforvalteren avdekket 6 avvik og ga 2 anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

1. Virksomhetens måleprogram har vesentlige mangler.
2. Miljørisikovurdering er ikke tilfredsstillende.
3. Virksomheten mangler en fullstendig oversikt over ledningsnett for prosessavløpsvann.
4. Virksomheten mangler dokumentasjon og skriftlige rutiner for oljeutskiller.
5. Virksomheten kan ikke dokumentere at støygrensene overholdes.
6. Virksomheten har ikke gjennomført overvåking i Kristiansandsfjorden.

Anmerkninger:

1. Virksomhetens styringsystem har forbedringspotensialer.

2. Virksomheten burde ha fanget opp endringer i forurensningsforskriften om forbrenningsanlegg.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 6 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

3. juni 2021	Ildikó Nordensvan	Veronica Skjævestad
dato	revisjonsleder	faggruppeteleder forurensning
	Statsforvalteren i Agder	

Kopi av rapporten sendes til:

- Vennesla kommune

Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Huntonit AS	
Organisasjonsnr.: 971746041	Eies av: 914801958
Bransjenr. (NACE-kode): 16.210 - Produksjon av finerplater og andre bygnings- og møbelplater av tre	

Kontrollert enhet

Navn: Huntonit	Anleggsnr.: 4223.0018.01
Kommune: Vennesla	Fylke: Agder
Anleggsaktivitet: Treforedling	
Tillatelse gitt: 9.7.2010	Sist endret: 10.8.2010

Bakgrunn for inspeksjonen

Formålet med revisjonen er å avdekke om virksomheten følger bestemmelsene i IK-forskriften.

Videre var etterlevelse av krav som følger av forurensningsregelverket og vilkår i tillatelsen tema. Revisjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Prosess og rensutstyr
- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Støy
- Avfall
- Risikovurderinger
- Energiledelse

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Gjennomføring av revisjonen

Revisjonen ble gjennomført ved granskning av internkontrollsystemet, ved intervjuer av relevante personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner ble fulgt opp i praksis. Det ble gjennomført en befaring på anlegget.

Det ble gjennomført et formøte for å planlegge revisjonen og befaring den 14. mars 2022.

Åpningsmøte

Åpningsmøte ble avholdt ved Huntonit sitt kontor i den 27. april 2022. Her informerte Statsforvalteren om gjennomføringen av revisjonen og korrigert timeplan for intervjuer.

Intervju og verifikasjoner

I alt ble 11 personer intervjuet. En rekke dokumenter relevante for verifikasjon ble sendt til oss i forkant av revisjonen. I tillegg ble det fremvist relevante dokumenter under intervjuene.

Sluttmøte

Sluttmøtet ble gjennomført den 10. mai 2022. Faggruppeleder for forurensning deltok i møtet.

Alle avvik og anmerkninger ble lest opp og diskutert i møtet. Presentasjonen ble sendt til virksomheten samme dag.

Deltakere

Deltaker	Rolle	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Knut Nilsen	Direktør	x	x	x	x
Oddbjørn Kylland	Kvalitets- og HMS-sjef	x	x	x	x
Anders Tveide	Driftsassistent		x	x	
Halvor Stavdal	Avd.leder viderforedl./energi		x	x	x
Roy Lund	Prosessingeniør			x	
Terje Nilsen	Avd.leder fabrikk		x	x	x
Nils Knutsen Kjær			x	x	x
Knut Nilsen			x	x	x
Preben Olsen	Nestleder industrivern			x	
Steinar Fredriksen	HMS-rådgiver			x	
Steinar Sjøberg	Avd. leder			x	

Oppfølging etter inspeksjonen

Huntonit AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. Frist for å sende redegjørelse som viser hvordan avvikene rettes eller er rettet **innen 1. september 2022**.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfagpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Agder v/Ildikó Nordensvan. Saksnummer: 2016/5242

Varsel om pålegg om utredninger

Statsforvalteren varsler herved at vi vil pålegge Huntonit å

- gjennomføre støytredning for å verifisere at virksomhetens støytutslipp er innenfor tillatelsens grenseverdier, jf. avvik 5.
- gjøre en utredning for utslipp til vann. Vi mener at det er relevant å måle kjemisk oksygenforbruk (KOF), totalfosfor (P_{tot}), totalnitrogen (N_{tot}), suspendert stoff (SS), oljeforbindelser, polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) og tungmetaller. Videre kan det være behov for å utvide kartleggingen, for å identifisere toksiske stoffer som er omtalt i NIVA-rapport fra 2010.

Påleggene vil bli gitt med hjemmel i forurensningsloven § 51. Vi vurderer å fastsette en frist **15. desember 2022**.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Agder innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

1. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 9. februar 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Huntonit AS bli ilagt et gebyr på kr 192 600,- for revisjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for flerdagstilsyn.

Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Agder. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Agder, jf. offentleglova.

Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens måleprogram har vesentlige mangler.

Avvik fra

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Huntonit AS (utslippstillatelsen) vilkår 11.1 *Utslippskontroll*
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7.

Kommentarer

I utslippstillatelsen til Huntonit AS er det satt krav om at virksomheten skal ha et program for utslippskontroll (dvs. et måleprogram for utslipp til vann, luft og grunn).

I tillatelsen er det presisert minimumskrav til innholdet i utslippskontrollen basert på forurensningsmyndighetenes forventninger til industriens utslippskontroll. Miljødirektoratet har i tillegg gjennom veilederen M-6/2013, industrielle måleprogram gitt føringer for hvordan bedrifter skal sikre god kvalitet på data for utslipp til luft og vann.

Huntonit viste frem et driftskontrollprogram for utslipp til vann på revisjonen. Dette tilfredsstiller ikke minstekravet til måleprogram. I tillegg er det uklart hvem som har ansvaret for å utarbeide og revidere måleprogrammet. Vi savner også program for utslippskontroll for luftutslipp.

I henhold til tillatelsens krav skal Huntonit bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Ifølge fremlagt dokumenter har bedriften benyttet laboratorium som ikke er akkreditert for KOF.

Sentrale temaer som mangler er bl.a.:

- utslippskomponenter,
- prøvetakingsfrekvenser (med begrunnelse),
- beskrivelse av prøvetaking, behandling, oppbevaring av prøver,
- beskrivelse av hvilke standardmetoder som benyttes ved prøvetaking,
- beskrivelse av frekvensen for deltakelse i ringtester og aksjonsgrenser ved avvik fra sanne verdier,
- beskrivelse av frekvens for tredjepartskontroll,
- konkretisering av hvilke laboratorier dere benytter når utslippsmålingene utføres av eksterne aktører,
- beskrivelse av utregning og rapportering av resultatene fra utslippsmålingene,
- beskrivelse av hvordan måle- og beregningsprogrammet fastlegges, og hvem som har ansvaret for å utarbeide og for å gjennomføre det.

Avvik 2

Miljørisikovurdering er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Huntonit AS (utslippstillatelsen) vilkår 10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning og
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 6.

Kommentarer

Det står i utslippstillatelsen at bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle relevante forhold som kan medføre fare for forurensning. I tillegg skal det foreligge en handlingsplan basert på risikoanalysen. Frist og ansvarlig for tiltak skal konkretiseres i handlingsplanen.

Bedriften har utarbeidet miljørisikoanalyser avdelingsvis. Virksomheten opplyste om at disse analysene oppdateres regelmessig. Det er i tillegg utarbeidet en liste over miljøaspekter. Vi kan imidlertid ikke se at det er utarbeidet en fullstendig handlingsplan med tidsfrister som er basert på risikoanalyse/miljøaspekter. Noen risikoanalyser/miljøaspekter har heller ikke tildelt ansvarlig for oppfølging. Miljørisikoanalysen er ikke så godt kjent blant medarbeiderne i virksomheten.

Miljørisikoanalysen beskriver hendelser som er brudd på utslippstillatelsens vilkår. Disse var imidlertid ikke klassifisert med rød kategori. Slike hendelser skal følges opp med tiltak for at aktivitetene som fører til hendelsen skal bringes inn i lovlige former og må derfor kategoriseres med rød kategori.

Videre ser vi ikke en tydelig kobling mellom utslippshendelser (registrert som avvik), resultat etter miljørisikoanalyse og avdelingenes årlige handlingsplaner. Vi kan heller ikke se at virksomheten bruker miljørisikovurderingen aktivt i virksomhetens handlingsplan for å bedre forurensningssituasjonen.

Avvik 3

Virksomheten mangler en fullstendig oversikt over ledningsnett for prosessavløpsvann.

Avvik fra

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Huntonit AS (utslippstillatelsen) vilkår 3.3. Utslippssted for prosessvann
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7.

Kommentarer

Det fremkommer eksplisitt i tillatelsen at prosessavløpsvannet skal føres via ledning i Otra med utslipp i Kristiansandsfjorden (industriledningen). I henhold til internkontrollforskriften skal det foreligge rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge hendelser som kan gi forurensningsfare.

Ved revisjonen kom det frem at det ikke var gjort en fullstendig kartlegging av ledningsnett for prosessvann. Kartleggingen har pågått i flere år, og dette arbeidet er utfordrende siden fabrikkens tilhørende ledningsnett er gammel. Mangelfull oversikt over ledningsnett gjør at prosessvann kan slippes ut utenom industriledningen. Vi har også fått opplysninger om at det har forekommet utslipp av trefiber til den nylig etablerte oljeutskilleren med utslippspunkt til Otra. Slike utslippshendelser er i strid med tillatelsens vilkår. I tillegg reduserer utslipp av trefiber til oljeutskilleren, dens renseeffekt for olje.

Virksomheten har uttrykt et ønske om å ferdigstille kartleggingen i år, men dette er ikke tatt opp i miljørisikovurderingen og/eller virksomhetens handlingsplan.

Avvik 4

Virksomheten mangler dokumentasjon og rutiner for oljeutskiller.

Avvik fra

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7, jf. §11
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7.

Kommentarer

I henhold til forurensningsloven skal det foreligge tillatelse til utslipp fra oljeutskiller. Oljeutskiller for verksteder o.l. reguleres av kommunen, jf. forurensningsforskriften § 15A-1. Øvrige oljeutskillere reguleres av forurensningsmyndigheten for virksomheten.

For oljeutskillere må det finnes rutiner for å kunne dokumentere oljelagets tykkelse. Dette kan gjøres visuelt eller gjennom varslingsystemer, som en alarm som varsler når oljelagets tykkelse når et kritisk punkt. Oljeutskilleren bør tømmes når 70 – 80 % av oppsamlingskapasiteten er oppbrukt. Utskillede som har lagring av oppsamlet olje i våtvolumet, bør tømmes før 25 % av volumet er fylt med olje, hvis ikke reduseres renseeffekten. Oljetankene til utskillere som har egne oljetanker må tømmes før de når 75 % fyllingsgrad.

Huntonit har tre oljeutskillere og to av disse er tilkoblet verksteder. Disse ble, ifølge opplysninger gitt under revisjonen, etablert på 1980-tallet. Den tredje utskilleren er nylig etablert, og er tilkoblet overvannssystemet. For de to førstnevnte utskillerne er dermed kommunen forurensningsmyndighet, mens Statsforvalteren er myndighet for den sist etablerte. Ved revisjonen kunne ikke virksomheten framlegge utslippstillatelser fra kommunen for de to utskillerne tilkoblet verksteder. Huntonit har søkt Statsforvalteren om tillatelse for etablering av sistnevnte utskiller.

På revisjonen ble det opplyst at det ikke var installert alarmsystem for fyllingsgrad i oljeutskillerne. Vi kunne heller ikke se at det var etablert skriftlige rutiner for kontroll av oljelagets tykkelse.

Avvik 5

Virksomheten kan ikke dokumentere at støygrensene overholdes.

Avvik fra

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Huntonit AS (utslippstillatelsen) vilkår 7. *Støy*

Kommentarer

I utslippstillatelsen er det fastsatt grenseverdier for bedriftens bidrag til støy hos omkringliggende støymfintlige bebyggelse. Støygrensene skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Bedriften skal utarbeide støysonekart som viser røde og gule støysoner, og støysonekartet skal holdes oppdatert.

Støyutredning som er utført tidligere (2016/17) har vist at Huntonit ikke overholder støygrensene. Konsulenten har foreslått tiltak for å oppnå redusert støy ved omkringliggende boliger. Virksomheten har utført noen av tiltakene og planlegger nye tiltak. Målingene som er gjort av Huntonit, tyder på at tiltakene har hatt en positiv effekt for noen boligområder. Likevel er støy over grenseverdien for enkelte boliger. Bedriften har ikke involvert uavhengig tredjepart for å kartlegge støy og/eller utarbeide støykart etter at tiltak er gjennomført, jf. avsnitt om varsel om pålegg.

Avvik 6

Virksomheten har ikke gjennomført overvåking i Kristiansandsfjorden.

Avvik fra

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Huntonit AS (utslippstillatelsen) vilkår 12. *Overvåking av resipient*

Kommentarer

Tillatelsen stiller krav om at Huntonit skal delta i overvåkingsprogram for Kristiansandsfjorden.

Bedriften skal overvåke og redegjøre for hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten. Den skal også vise påvirkning fra virksomhetens tidligere utslipp. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Huntonit har nå tatt kontakt med Fjordgruppa og vil delta i den samordnede overvåkingen. Vi har imidlertid ikke mottatt et konkret overvåkingsprogram.

Overvåkingsprogrammet skal beskrive hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet.

Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens styringssystem har forbedringspotensialer.

Kommentarer

Huntonit benytter to systemer for dokumentstyring. Det nye systemet, INOSA, er brukt til bl.a. å registrere avvik. På sikt vil INOSA erstatte virksomhetens mappestruktur, som fortsatt er i bruk. Vi har oppfattet det slik at det er utfordrende å ha to parallelle systemer. Dette er uheldig fordi det kan oppstå usikkerhet om hvilket system som skal brukes når, og hvor man finner relevante dokumenter. Vi fikk også inntrykk av at det er behov for bedre opplæring i INOSA.

Anmerkning 2

Virksomheten burde ha fanget opp endringer i forurensningsforskriften om forbrenningsanlegg.

Kommentarer

Forurensningsforskriften kapittel 27 Utslipp til luft fra mellomstore forbrenningsanlegg ble endret 1. juli 2021. Det er meldeplikt både for nye og eksisterende anlegg i henhold § 27-4.

Det fremkom ved revisjonen at virksomheten ikke har fanget opp endringene i forurensningsforskriften. Vi gjør oppmerksom på at forbrenningsanlegg etablert før 20. desember 2021 skal sende melding til forurensningsmyndigheten med de opplysninger som fremgår av vedlegg 1 innen 1. oktober 2023 dersom forbrenningsanlegget har nominell tilført termisk effekt over 5 MW, og innen 1. oktober 2028 dersom forbrenningsanlegget har nominell tilført termisk effekt til og med 5 MW.

Andre forhold og kommentarer

Søknad om revidering av tillatelse

Virksomhetens utslippstillatelse er fra 2010. Etter forurensningsloven tredje ledd § 18 har forurensningsmyndigheten adgang til å endre tillatelser når de er eldre enn ti år. I tillegg ønsker Huntonit å øke rammen for produksjonen.

Statsforvalteren mener at en del av tillatelsens vilkår er utdaterte, og at de ikke er i samsvar med dagens regelverk. Det er derfor behov for en fullstendig gjennomgang av virksomhetens aktiviteter. Tillatelsen vil bli revidert etter en søknad fra virksomheten.

Vi har ved revisjonen hatt en gjennomgang av opplysninger som er nødvendige i forbindelse med Statsforvalterens konsesjonsbehandling.

Det er også relevant at virksomheten sjekker gjeldende BAT-konklusjon for bransjen (BAT for Wood-based Panels Production) <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

2. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse av 9.7.2010, sist endret 10.08.2010.

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Organisasjonskart kvalitet og innkjøp
- Organisasjonskart ledelse
- Organisasjonskart produksjonsavd.
- Organisasjonskart lager og ekspedisjon
- Driftskontrollprogram
- Måleusikkerhet prøvetaking
- Analyseresultater
- Prosedyrer og instruksjoner
- Flytskjema utslipp, med forklaringer
- Månedsrapport og ukerapport for utslipp
- Vedlikeholdsprosessen
- Liste over avvik
- Risikoanalyser og miljøaspekter
- Revisjonsrapport ISO 50001
- Biologisk rensing – rapport (Pilotforsøk med biologisk renseanlegg november 2010 – mai 2011)
- NIVA-rapport 5957-2010, Økotoksikologisk karakterisering av avløpsvann fra Huntonit AS